

Brüsszel, 2022. október 10.
(OR. en)

12828/22

LIMITE

AG 114
PE 104
INST 333
FREMP 186

Intézményközi referenciaszám:
2022/0902(APP)

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	9333/22
Tárgy:	Az Általános Ügyek Tanácsa 2022. október 18-i ülésének előkészítése Javaslat – A TANÁCS RENDELETE az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról, valamint a 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozat és az e határozathoz csatolt, az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány hatályon kívül helyezéséről – Irányadó vita

1. Az EUMSZ 223. cikke alapján az EP május 3-án elfogadta az új választási törvényre vonatkozó jogalkotási javaslat tervezetét¹, valamint egy indokolást tartalmazó állásfoglalást. Az eredeti okmány² 1976-ból származik (2002-ben és 2018-ban módosították, de a legutóbbi felülvizsgálat még nem lépett hatályba, mivel néhány megerősítésre nem került sor). Az 1976. évi okmány a tagállamok által követendő közös elveket tartalmaz, ám nem határoz meg az egész EU-ban egységes választási rendszert.

¹ 9333/22.

² Egységes szerkezetbe foglalt szöveg: HL L 283., 2002.10.21., 1. o.

2. Az EUMSZ 223. cikke értelmében az Európai Parlament javaslatot dolgoz ki a tagjainak valamennyi tagállamban egységes eljárás szerint vagy valamennyi tagállamban közös elveknek megfelelően történő megválasztásához szükséges intézkedésekre vonatkozóan. A Tanács az Európai Parlamentnek a tagjai többségével elfogadott egyetértését követően, különleges jogalkotási eljárás keretében egyhangúlag megállapítja a szükséges rendelkezéseket. Ezek a rendelkezések azt követően lépnek hatályba, hogy azokat a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően jóváhagyták. A rendelkezések a Tanács Főtitkárságához beérkezett utolsó értesítést követő napon lépnek hatályba.
3. Az EP jelenlegi javaslatának fő jellemzői a következők:
- a határozat rendelettel való felváltása,
 - egy közös uniós választókerülethez kapcsolódó transznacionális listák. Minden választópolgár két szavazattal rendelkezne: az egyikkel a nemzeti választókerületekben induló képviselőjelöltekre szavazhatna, a másikkal a 28 további európai parlamenti mandátumot adó közös uniós választókerületben szavazhatna,
 - a nemek közötti egyenlőtlenségek kezelését célzó, a cipzárelvet követő listák,
 - a *Spitzenkandidaten*-rendszer: a polgárok a közös uniós listákat vezető „csúcsjelöltekre” leadott szavazataik révén szavazhatnának a Bizottság elnökéről,
 - a harmonizációt szolgáló intézkedések: május 9-re eső közös európai választási nap; a kampányidőszak, illetve a listaállítás időzítésének rögzítése; levélszavazás, választójogi korhatár, a választhatósági korhatár,
 - a több mint 60 képviselői helyből álló nemzeti választókerületek esetében megállapítandó, 3,5 %-os minimális küszöb, és
 - a folyamatot és az új szabályok betartását felügyelő új európai választási hatóság létrehozása, amely – a pontos feladatkör és a hatókör tisztázásán túl – az irányítás, a finanszírozás, illetve a személyzete tekintetében is várhatóan számos kérdést vetne fel.

4. Az általános ügyek munkacsoportjában a megbeszélések a francia elnökség alatt kezdődtek, majd a cseh elnökség alatt folytatódtak. Ezek az előzetes technikai megbeszélések rámutattak a transznacionális listákkal, a folyamatoknak az Unió egészére kiterjedő harmonizálását célzó intézkedésekkel (pl. levélszavazás, választójogi korhatár, közös szavazási nap) és az új választási hatóság létrehozásával kapcsolatos konkrét kihívásokra. A legtöbb delegáció arra kérte a Tanács Jogi Szolgálatát, hogy adjon felvilágosítást az új választási törvényre irányuló javaslat alapjául szolgáló jogi aktus jellegéről, a szubszidiaritás elvével való összeegyeztethetőségéről, valamint a javaslat egyes újdonságainak a Szerződésekkel való összeegyeztethetőségéről. A delegációk írásbeli észrevételeit a 11768/1/22 REV1 dokumentum tartalmazza.
5. Mindezek alapján az elnökség úgy véli, hogy a további munka tekintetében hasznos lehet a politikai iránymutatás, ezért irányadó vitát irányozott elő a Tanács (Általános Ügyek) október 18-i ülésére. A miniszteri vita strukturálása céljából az elnökség kérdéseket dolgozott ki, amelyek e feljegyzés mellékletében találhatók.
-

AZ IRÁNYADÓ VITÁN FELVETENDŐ ELNÖKSÉGI KÉRDÉSEK

1. Tekintettel a javaslat összetett jellegére, az elfogadási folyamat nehézkességére, valamint az EP arra irányuló határozott kívánságára, hogy a változások időben, még a közelgő, 2024. májusi európai parlamenti választások előtt bevezetésre kerüljenek, az elnökség úgy véli, hogy ebben a szakaszban helyénvaló politikai vitát folytatni a javaslat néhány kulcsfontosságú eleméről.
2. Felkérjük a minisztereket, hogy az Általános Ügyek Tanácsának (ÁÜT) október 18-i ülésén összefoglalják az alábbi kérdésekre:
 - a) A tagállamok a jelenlegi jogszabályi kerethez képest mely javasolt változtatásokat szeretnék a jövőben megrendezendő EP-választásokra vonatkozó választási törvényben vizsgálni?
 - b) A tagállamok a javaslat mely elemeiben látnak nagyobb kihívást, figyelembe véve saját belföldi szabályozási keretüket, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvét?
 - c) Az EP javaslatának egyik legfontosabb eleme a transznacionális listák felállításának biztosítása a 2024 májusában esedékes következő európai parlamenti választásokra. Mi a véleményük a transznacionális listák létrehozásának általános koncepciójáról, a csúcsjelöltek (Spitzenkandidaten) rendszeréről, és a tagállamok képviselőinek kiegyensúlyozott biztosításáról a mandátumok elosztásában?